

השבת של רבי נתן מברכא

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם ..

[אוצר היראה - יראה ועבודה, ז']

מה שאצל רוב בני אדם, אכילה ושתייה ושאר תאוות הגוף אין נקרא עבודה כלל, ומצוות ומעשים טובים נקרא אצלם עבודה ויגיעה, זה בחינת חילוף, שנתחלף בן המלך בן העבד, כמו כן נתחלף אצלם, שרצון הנשמה שהיא בת מלך באמת, זה נקרא אצלם עבודה, ורצון הגוף, שהוא בחינת עבד, זה דייקא אין נקרא אצלם עבודת כלל, כאילו היה חס ושלום הגוף מלך על הנשמה.

ובאמת הדבר בהיפוך ממש, כי הנשמה היא המלך באמת, והגוף הוא העבד; וכמו שהעבד מחויב לעבוד את רבו ולעשות רצונו, כמו כן הגוף מחויב לעבוד את הנשמה ולבטל רצונו מפני רצונה.

אך כל זמן שיש להגוף איזה רית, עדיין, מתאוות הגוף, רק שמשבר תאוותו בשביל רצון הנשמה, שהוא רצון ה' יתברך, ועובד אותו יתברך תמיד - אף על פי שגם זה טוב מאד, אשרי לו, כי גם על ידי זה נתבטל העבודות דסטרא אחרא, שהוא בחינת זוהמת הנחש, וזוכה לחרות, בחינת: **כל המקבל עליו עול תורה וכו'**, ואין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה; אך אף על פי כן עבודתו עדיין בבחינת עבד דקדושה, מאחר שעבודת ה' נחשב לו לעבודה ויגיעה, ורצון הגוף אינו נוטה לזה, רק שמבטל רצונו מפניו יתברך, על כן הוא עדיין בבחינת עבד דקדושה.

אך עיקר השלמות לבטל הגוף כל כך לגבי הנשמה, עד שיתהפך לטבע הנשמה ממש, היינו שלא יהיה לו שום תאוה אחרת ולא שום רצון אחר, רק מה שהנשמה רוצה, היינו לעשות רצון הבורא יתברך, שזה בחינת: **ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך**, בשני יצריך, שגם הגוף אוהב את ה' ועושה רצונו מאהבה.

ואזי כשזוכה לזה, אזי נקרא בן לה' יתברך, בחינת **בני אתה** וכו', שזה עיקר השלמות.

סיפור

[ימי מוהר"ת בהשמות שונות ג']

יש עוף אחד בעולם, שאינו נברא בעולם אלא אחד. וכשהוא מזקין, אזי הוא נחלש, וכשרואה שהוא חלוש, אזי הוא פורח על הר אחד, ולוקט לו עשבים של כל מיני בשמים, ועושה לו קן מהם, ויושב בקן עד שהוא מרגיש בעצמו שיש לו כח, ומתחיל לעוף ולפרוח למעלה למעלה, עד שהוא בא תחת השמש, ושוּרף אותו השמש, ונופל לים ונטבע, ונברא מיד אחר תחתיו.

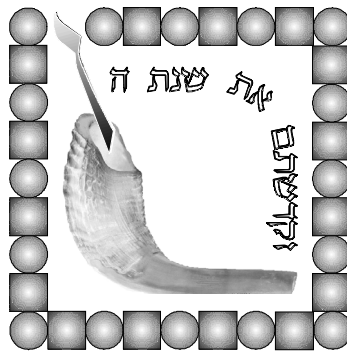
רשב"י ל"ג בעומר תפילה

[מתוך הקדמת הספר קיצור לקוטי מוהר"ו]

רבי שמעון בן יוחאי. הבטיח שלא תשתכח תורה מישראל על ידו. כמובא בדברי רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קלח:). כשננסו רבותינו לכרם ביבנה אמרו: **עתידה תורה שתשתכח מישראל.**

ואמר רבי שמעון בן יוחאי שלא תשתכח שטאמר:

כי לא תשכח מפי זרעו. וכמבואר בזהר (נשא קכד): **בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקון בה מן גלותא** (על ידי החיבור הזה, שהוא הספר הזהר, יצאו מן הגלות).



ועתה בוא וראה והבן, נפלאות נסתרות של תורתנו הקדושה. כי על כן סמך רבי שמעון בן יוחאי עצמו על זה הפסוק **כי לא תשכח מפי זרעו**. כי באמת בזה הפסוק בעצמו, מרומז ונסתר סוד הזה, שעל ידי זרעו של יוחאי, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשתכח התורה מישראל.

כי סופי תבות של זה הפסוק: **כי לא תשכח מפי זרעו**, הם אותיות **יוחאי**. וזה שמרומז ומגולה הפסוק: **כי לא תשכח מפי זרעו** - מפי זרעו דייקא; היינו מפי זרעו של זה בעצמו שהוא מרומז ונסתר בזה הפסוק, שהוא התנא יוחאי.

כי על ידי זרעו של יוחאי שמרומז בזה הפסוק בסופי תבות כנ"ל, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשכח התורה.

כי בזהר דא יפקון מן גלותא כנ"ל.

ודע שסוד רבי שמעון בעצמו, הוא מרומז בפסוק אחר.

כי דע כי התנא הקדוש רבי שמעון הוא בחינת (דניאל ד'): **עיר קדיש מן שמיא נחית** - ראשי תבות **שמעון** וכו'.

[לקוטי תפילות א', מ"ז]

רבי שמעון בן יוחאי עיר וקדיש מן שמיא נחית, בוצינא קדישא, בוצינא עלאה, בוצינא רבא, בוצינא יקירא, אתם הבטחתם לישראל שלא תשתכח התורה מישראל על ידכם, כי בזהר דא יפקון מן גלותא.

ואפילו בתוקף ההסתרה שבתוך הסתרה בעקבות משיחא באחרית הימים האלה, הבטחתם שאף על פי כן לא תשכח התורה מפי זרענו, כמו שכתוב: **ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל אשר עשה, וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו.**

והנה עתה הגיעו הימים אשר אין לנו בהם חפץ, כי ארך עלינו הגלות ומשך עלינו השעבוד, ובכל יום אנו הולכים ודלים, ומטה ידינו מאד **כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב.**

כי נשארנו כיתומים ואין אב, ואין מי יעמוד בעדנו והנה בתוקף סוף הגלות המר הזה, וכבר התחיל להתנוצץ התנוצצות משיח מימי האלהי האר"י זצ"ל, ועמך בית ישראל משתוקקים ומתגעגעים מאד לה' יתברך, והכל חפצים ליראה את שמך בהשתוקקות נמרץ ונפלא אשר לא היתה כזאת מימי קדם **הקיצותי ועודי עמד**, באתי עד קץ כל הדורות ועודי עמך עדיין אנו אחוזים בך, ומשתוקקים לעבודתך בכלות הנפש.

אבל אף על פי כן, גם גודל רחוקנו ממך בעתים הללו הוא גם כן בלי שיעור, **כי טבענו ביון מצולה ואין מעמד באנו במעמקי מים ושבלת שטפתנו** וראה את עמך ישראל מרודים מאד, אשר אי אפשר לבאר ולספר גודל התגרות הבעל דבר אשר התגרה בנו מאד, עד אשר הפיל אותנו מאד.

והנה אנכי בעיני מי אנכי לספר צרות ישראל, רק אתם לבד ידעתם את כל המעמד ומצב של ישראל באחרית הימים האלה.

אך, באתי לספר ולצעוק עלי ועל נפשי, על עוצם רחוקי מה' יתברך, ועוצם פגמי ועוונותי הרבים ופשעי העצומים, **ועל אלה אני בוכיה עיני עיני יורדה מים**, כי איני יודע שום דרך איך להתזיר לי הכח דקדושה, ואיך לזכות לתשובה שלימה, ובאיזה דרך אתחיל לעזוב דרכי הרע ומחשבותי המגנות, ואיך ובמה אזכה לתקן קלקולים ופגמים כאלה **לא ידעתי נפשי, אנה אני בא**, אנה אוליד את חרפתי העצומה, אנה אברח, אנה אטמן מפני בשתי וכלמתי.



ואמר להרים כסוגי ולגבעות נפלו עלי, אוי מה היה לי, אוי מה היה לי, **על כן אמרתי שעו מני אמרר בבכי**, אולי יחוס אולי ירחם, כי אין מעצור לה' להושיע גם אותי בעת הזאת, כי הרבה רוח והצללה לפניו, כמו שכתוב: **הן כל תוכל ולא יבצר ממך מזמנה, ומי יאמר לך מה תעשה**.

על כן באתי כעני בפתח, רש דל ואביון, נגוע ומעונה, מבולבל ומטורף עני וכואב, לצעוק ולזעוק לפני הדרת קדשתכם.

... רבי רבי שמעון בן יוחאי, זכרו זאת ותשימו על לב, שזכינו בדורות הללו לשמוע נפלאות נוראות גדולתכם איך מרומז בתורה שעל ידכם לא תשכח התורה, כי הפסוק שהבאתם ראה ממנו, שהוא כי לא תשכח מפי זרעו הוא סופי תבות **יוחאי**, ושמכם הקדוש בעצמו מרומז בפסוק **עיר וקדיש מין שמיא נחית** אשר אתם לבד יודעים סוד דברים האלה, אתם לבד יודעים גדולת ההבטחה שהבטחתם לישראל שהתורה לא תשכח מישראל על ידכם, ואיך משה רבינו עליו השלום נבא על זה בתורתו הקדושה מקודם.

על כן באתי להזכיר, נא רבותי הקדושים, חמלו עלי ואל תסתכלו על כל הרע שעשיתי מעודי עד היום הזה, במחשבה דבור ומעשה, אשר המריתי אמרי אל ועצת עליון נאצתי אל תביטו במעשי הרעים, ואל תעשו עמי כחטאי, ואל אקוץ בעיניכם, על אשר זה כמה אשר מעוררים אותי באלפים ורבבות רמזים והתעוררות, ובכמה מיני עצות נכוונות בכל יום ובכל עת, להתקרב לה' יתברך, ואני בעוצם קשיות עורפי קלקלתי ופגמתי בכל זה, ולא הטיתי אוזני ולבי לכל זה, חוסו עלי ואל תשיתו לב לכל זה, ואל יחר אפכם בי חלילה, רק תחשבו מחשבות עוד מעתה לבל אהיה נדחה מה' יתברך ומכם חלילה.

כי עדיין אין מעצור לה' להושיע גם בעת הזאת כי אין לי שום כח עתה אלא בפי לבד, וגם זה מאתו יתברך אשר לא עזב חסדו ואמתו מעמי, ונתן כח ליעף כמוני, לדבר עתה מעט דברים האלה ועל זה תמכתי יתדותי, שתרחמו עלי ותעשו את אשר אזכה לשוב באמת לה' יתברך (ולבא לארץ ישראל מהרה בשלום, ולדבר כל זה ויותר מזה שם על ציון שלכם הקדוש).

והי' הטוב ברחמי ישמע תפלתכם ויעזור ויגן ויושיע אותי ואת כל ישראל למענכם, ויחזירני בתשובה שלימה לפניו מהרה, ויאחזני ולא

ירפני, ואל יעזבני ואל יטשני בשום אופן, עד שאזכה לשוב אליו באמת, ולהיות כרצונו הטוב מעתה ועד עולם, ולתקן בחיי את כל אשר פגמתי, בכח וזכות הצדיקים אמתיים, אשר עליהם לבד אני נשען לסדר דברי אלה לפנייהם ולפני ה' יתברך, בעל הרחמים יודע תעלומות.

ה' יגמור בעדי, ה' חסדך לעולם מעשי ידיך אל תרף, הוציאה ממסגר נפשי להודות את שמך, בי יכתירו צדיקים כי תגמל עלי.

אכילה

(מספר אוצר הידאה - אכילה - ג"ג)

כל שיעורין שבתורה רובן בכזית, וכן שיעור אכילה לענין ברכה אחרונה היא בכזית, כי זית שמן הוא בחינת נפש המלובש בגוף, כי גוף ונפש הם בחינת שכחה וזכרון, וכן הזית מביא לשכחה והשמן מביא לזכרון, כמאמר רבותינו ז"ל.

וכמו שאי אפשר להוציא ולגלות השמן מהזית כי אם על ידי כתינה, כמו כן ממש אי אפשר לגלות אור הנפש המלובש בגוף כי אם על ידי שכותתין הגוף, כמאמר רבותינו ז"ל וכמאמר



הזוהר הקדוש: **גופא דלא סלק בה נהורא דנשמתא, מבטשין לה**. ומחמת שיעקר קיום מצוות התורה הוא דייקא על ידי הגוף ונפש, דהיינו כשהנפש מלובש בגוף, על כן רוב שיעורי תורה בכזית.

סיפור

[חיי מוהר"ן, תפ"א]

הלבנה באת בקובלנא לפני החמה, באשר שהחמה משמשת עקרה ביום ובימות החמה, והיא צריכה לשמש בחורף ובלילות הארוכים ובקר. והיתה החמה מפייסתה, שתעשה לה מלבוש, וקראו לכל החייטים, **בולשבי גלאוונא** (מילה רוסיית), רצונו לומר גדולים וחשובים, לעשות לה מלבוש, ורצו גם החייטים הקטנים לילך ואמרו: מאחר שאין קוראין אותנו, אין לנו לילך.

ובאו החייטים הנ"ל והשיבו, שאי אפשר לקח לה מלבוש, כי היא לפעמים קטנה ולפעמים גדולה, על כן אי אפשר לכוון מדתה. ובאו החייטים הקטנים ואמרו, שהם יכוונו מדתה ויעשו המלבוש. השיבו להם: אם החייטים הגדולים אין יכולים, איך תוכלו אתם.

צדיק

(מספר אוצר הידאה - צדיק - ג"ג)

הצדיק האמת שיש לו תלמידים הגונים, הוא חי וקיים לעולם, כמאמר רבותינו ז"ל. כי באמת הצדיק האמת אינו מת כלל, ומה שנכתב מיתה אצל הצדיקים, הוא רק מסטרא דילן [מהצד שלנו] כמובא בזוהר הקדוש.

ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל: כל זמן שתלמיד של אדם קיים כאילו לא מת, אף על פי שבאמת אנו רואין שמת ונקבר, אף על פי כן **צדיקים במיתתם קרויים חיים**, כי באמת לא מת כלל רק מצדנו, שאין אנו רואין אותו. אבל מחמת שתלמידו קיים ואומר תורתו משמו ומלמדה לאחרים, על ידי זה בודאי כאילו לא מת, גם מצדנו. כי עיקר החיות הוא רק חכמת התורה הקדושה, ועל כן כל זמן שתלמידו של הצדיק קיים ומגלה תורתו הקדושה, בודאי לא מת.

חיי מוהר"ן

[חיי מוהר"ן - להתרחק מחקירות - ת"ח, ת"ב]

שמעתי שאמר רבנו זכרוננו לברכה בזה הלשון: איין "דע מה שתשיב לאפיקורוס" בין איך [אני הוא ה"דע מה שתשיב לאפיקורוס"]. ועוד שמעתי שאמר על ענין הנ"ל אני ואנשי.

שמעתי בשמו, שאמר שטוב מאד מי שזוכה לכנס ולטייל עצמו באמונה, ושם יש היכלות וחדרים והוא נכנס ומטייל עצמו מחדר לחדר ומפלטין לפלטין. ויש שם דרכים כבוסים נפלאים מאד, ומשם נכנסין ומטיילין בבטחון וכו', ואחר כך נכנסין יותר ויותר, אשרי הנכנס ומטייל שם.

מכתב

(מספר אבי הנחל ב' - מכתב דס"ז)

משתעשע בו ומתפאר בו וחיבבו **בחביבותא סגיא** [בחביבות יתרה], וניתן כתר חכמה מלכות וכתר מלכות חכמה בראשו, והמליכו על ישראל, כדי שירחם עליהם וישתדל בתחבולות גדולות רבות ויגיעות עצומות, בכל כחו, שיישדך ויחבר את ישראל עם המנהיג החכם האמת, נחל נובע אור החדש, שהוא יכול להוציאם מהירידה העמוקה והנוראה ולהעלותם לתכלית העליה העליונה, ולהאיר בלבם אור האלקות בהארה בהתגלות גדול ונשגב, שלא היה כזאת מיום בריאת העולם, שלא היתה כזאת מעולם.

דע אחי, כי לא על חינוס בחר בך ה' לקרבך מקודם לרבנו הנורא נחל נובע, ולהודיעך מסוד נוראות גדולתו הסתום וחתום מכל העולמות מעין כל, אלא לגודל מעלת נשמתך הגבוהה מאד, ולכן חזק ואמץ לבבך, ושמח תשמח תמיד, בשמחה שאין לה קץ, שזכית להיות בחלקו.

שבת שרונה